

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Anul XVI nr. 4350

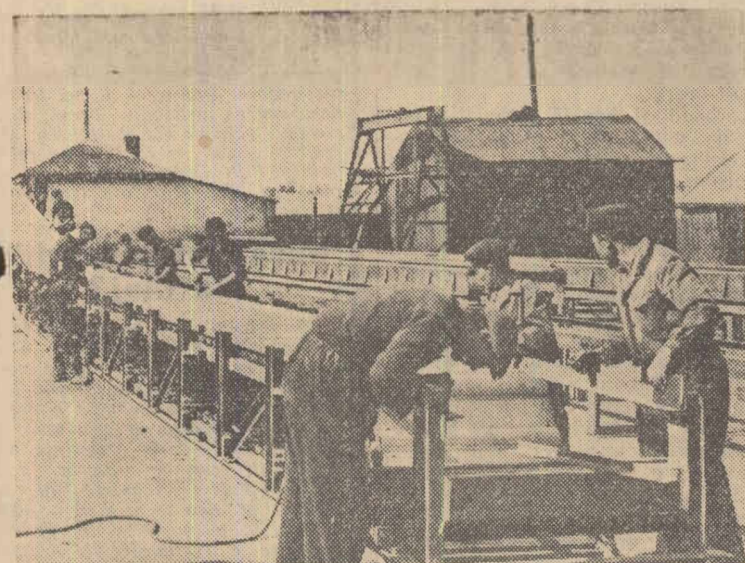
4 pagini — 20 bani

Simbătă 4 octombrie 1958

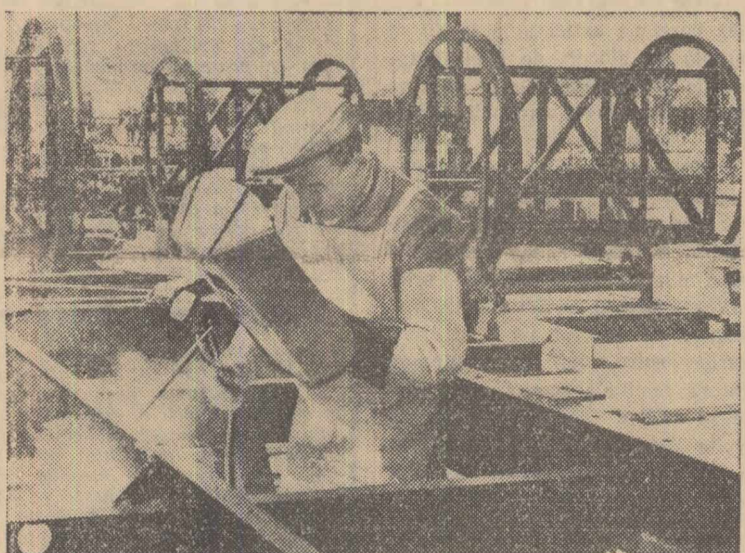
VĂ PREZENTĂM AZI

Uzinele „Unio” din Satu Mare

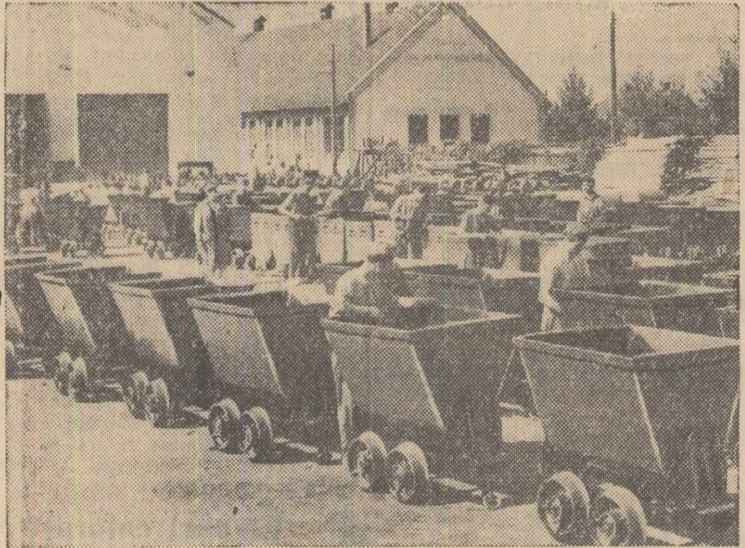
Pentru cine nu a trecut de mult pragul uzinelor „Unio” din Satu Mare, o vizită în aceste zile îi va aduce numai surprize. Bineînțeles plăcute. Multe lucruri din cele pe care le va vedea în atelele uzinei îi vor ilustra pe deoparte dezvoltarea pe care a luat-o producția întreprinderii, iar pe de altă parte tehnicitatea pe care o au acum produsele ce se fabrică aici. Este vorba în deosebi de faptul că uzinele „Unio” produc acum o gamă variată de utilaje și instalații miniere menite să ușureze și să facă mai spornică munca minerilor.

Întă de pildă în clișeu de mai sus un aspect de la montarea unei instalații de transport minereu. Lăcășii se străduiesc să execute lucrări de calitate pentru ca prestigiul mărcii fabricii lor să nu aibă de suferit.

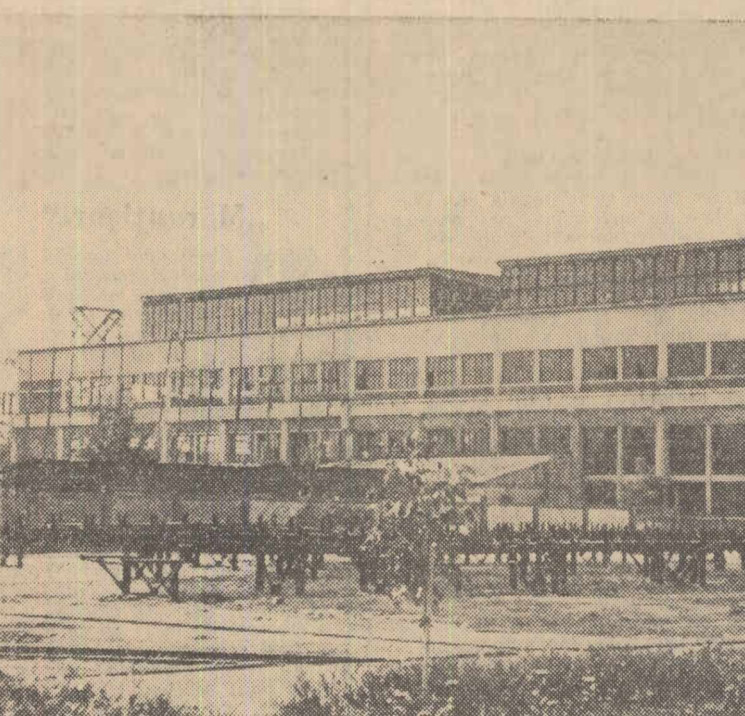

În uzină se execută și vagoane pentru linii înguste de cale ferată. Înainte de a intra la montajul general se asamblează scheletul metalic. Tronson după tronson este sudat cu atenție.

Uzinele „Unio” Satu Mare sînt bine cunoscute și pentru gama largă de diferite tipuri de vagoane pentru mină pe care le produc. Montajul și centrul roților acestor vagoane este o operație care cere multă atenție.

Un nou lot de vagoane de mină este gata să părăsească uzina. Ele vor scoate din adîncuri rodul muncii de zi cu zi al minerilor noștri.

Uzina își schimbă fața. Hala secției mecanice se mărește considerabil pentru a face față mai bine dezvoltării producției. Fotoreportaj TUDOR GHEORGHIU

Medalia de aur obținută de Pavilionul romnesc de la Vînchen

MÜNCHEN 3 (Agerpres). Corespondență specială: Pentru realizarea excepțională a pavilionului R. P. Romine la târgul internațional alimentar de la München, președintele țării și juriul internațional de selecționare au conferit Camerei de comerț a R.P.R. medalia de aur. Chiar din prima zi de la deschidere, pavilionul R. P. Romine s-a bucurat de o mare afinență de vizitatori.

Pavilionul R.P.R. la târgul internațional alimentar de la München olindește posibilitățile de export ale întreprinderilor Prodexport și Agroexport înfățișînd totodată dezvoltarea agriculturii, zootehniei și industriei noastre alimentare în anul regimului de democrație populară.

In regiunea Constanța

Insămînțările se apropie de sfîrșit

CONSTANTA (de la corespondentul nostru). Datorită bunicii organizării a muncii și folosirii din plin a capacității de lucru a tractoarelor, în gospodăriile agricole de stat și în gospodăriile agricole colective din regiunea Constanța insămînțările de toamnă se apropie de sfîrșit. Pînă la 3 octombrie s-au efectuat pe întregă regiune insămînțări într-un procent de 72 la sută din plan. Gospodăriile agricole de stat Fetești, Giurgiu, Jăgălia și Costache Burcă, precum și o serie de gospodării agricole colective au terminat insămînțările de toamnă în condițiile agrotehnice stabilite.

În curînd se vor termina insămînțările în toate gospodăriile agricole colective din raioanele Tulcea și Fetești, unde s-a efectuat pînă în prezent un volum de lucrări în procent de 93 la sută și respectiv 83 la sută din plan.

O FATĂ DINTR-UN SAT

De fiecare dată cînd audă că vreo duză și-a mîrit gloata cu o fată, mama se cătrănește și-ncepea s-o caine. „O fată e mai rea decît o piatră”, spunea ea cu obidă în glas. Te pomești de gît și trebuie să te ții tare ca să nu te traga la fund. Ce i-a trebuit? Cu asemenea „urare” de bun venit întîmpinai înainte mai toate mamele de la țară fetele. Știau ele, sărmanele ce știau. Fata, ca s-o rostumești ca lumea avea nevoie de zestre, de vite, de pămînt mult. Altfel, chiar dacă era frumoasă și cuminte se întîmpla nu odată să ajungă „să împletească cozi albe la părinți”, adică să rămîină fată bîtrînă.

Si fata de la țară simtea numai decît greutatea poverii cu care se pomenea pe umeri chiar de la naștere. Ca familia ei să nu-i arate totuși cît de nenorocită era că o avea se străduia să se facă utilă prin-o muncă de rob. Creștea fără personalitate, lipsită de învățătură, mereu cu ochii în pămînt, mereu cu urechea încordată la glasul plin de toane al tatălui sau al fratelui mai mare. Rar cînd căuta să iasă din această stare, rar cînd se hotărîa să învingă prejudecățile și să-și ceară dreptul la o viață adevărată.

— Dar azi? Azi ce s-o fi întîmplat cu ea, cum munceste, cum o duce și ce gîndește fata de la țară? Am căutat să-mi dau seama deunăzi cînd am fost în satul acela de lîngă Medgidia, la Cuza-Vodă. Am cunoscut acolo mai multe fete. M-am adresat la întîmplare uneia dintre ele — o fată șăgalnică și isteasă, voinică, blondă, cu ochii verzi — i-am spus cine sînt, i-am arătat că vreau s-o întreb anumite lucruri. M-a invitat la ea acasă. Acolo, în mijlocul familiei, ancheta a început după toate regulile artei.

— Numele?
— Didina Cristian.
— Vîrstă?
— 19 ani.
— Carte știi?
— Da, am făcut aproape 7 clase. Puteau să fie șapte în capăt dacă nu mă-mbînăveam. Așa... Dar nu mă lasă pînă nu-mi completez învățătura.
— Meseria?
— Agricultoare.
— Colectivistă?
— Da, din anul 1953.
— Ai vrut să intri în colectiv sau ai făcut-o numai pentru că ți s-a înscris familia?
— S-ar putea spune că s-a întîmplat totuși invers. Tata, mama și frații cei mai mari se codeau. Nu prea deuceam lipsă de pămînt și ei spuneau că ne putem descurca destul de bine și așa. De altfel tata n-a iscalit multă vreme cereera. Eu și cu frații mei mai mici am ținut mortis să intrăm. Aproape tot satul se înscrisese. Numai noi stăteam la gînduri. Ce treabă mai era și asta?
— Te temei să nu rămîineți izolați, sau mai erau și alte motive care te îndemneau să stăruie pe lîngă părinți să facă cerere?
— Sigur că mai erau. Mie îmi place grozav munca. Știam că în colectiv oamenii care muncesc își pot face tot ce vor și că sînt ținute la mare cinste. De asta voiam să intrăm acolo.
— În care brigadă ai fost reparatizată?
— Mai întîi într-una treia, pe urmă într-una patra, la echipa de tineret.

„INIMA” UZINEI

- La uzinele chimice din Turda a intrat în funcțiune o nouă fabrică de sodă caustică și clor • O „transplantare” reușită
- Noua fabrică de electroliză, unică în țară • Procedul fotochimic la clorurarea benzenului • Pe șantierul fabricii de policlură de vinil.

Hexacloran, tetraclorură de carbon, toluen clorurat, acid clorhidric, D.D.T.... Iată denumirile principalelor produse pe care le livrează uzinele chimice din Turda. Cîte produse, atîtea fabrici. La prima vedere s-ar părea că fiecare fabrică este de sine stătătoare. Dar în realitate lucrurile se prezintă altfel. Pentru a descoperi aceasta, nu e nevoie de cine știe ce efort.

Dacă studiezi cu atenție lista de mai sus, nu poți să nu observi (chiar dacă cumosiunile în domeniul chimiei sînt minime) că toate produsele au la bază clor.

Așa că vizitînd uzinele din Turda era firesc ca încă de la început să mă intereseze de sursa de unde se aprovizionează cu clor. Am aflat că nevoile fabricilor sînt acoperite cu clorul produs chiar în uzină. Cantități importante de clor lichid iau și drumul unor întreprinderi.

— Clorul lichid, nu știm dacă comparația este reușită, este „singele” fabricilor care livrează produse clorurate. El le dă putere și viață. Tocmai de aceea, zi și noapte, inima uzinei — fabrica de electroliză a clorurii de sodiu — nu încetează activitatea.

M-am exprimat dorința să vizitez în primul rînd această „fabrică-cheie”. Am pornit la drum. Mi s-a arătat o clădire modestă.

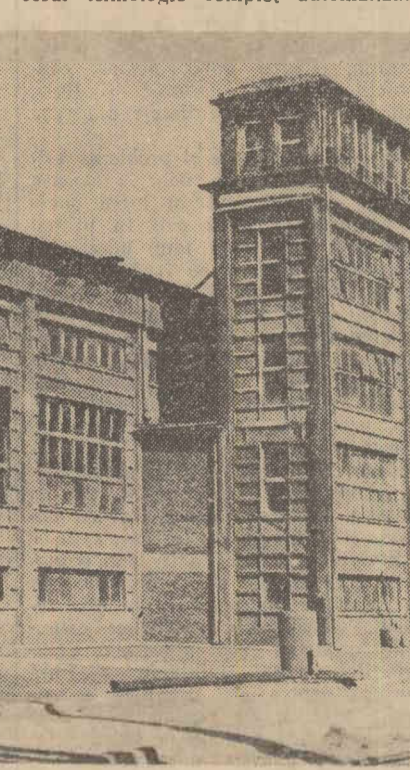
— Aceasta a fost pînă nu de mult „inima” uzinei. Cu utilajele dinaintea primului război mondial nu mai putea face față. Avem acum o fabrică nouă de electroliză.

Turnare cu ajutorul vidului

ORAȘUL STALIN (de la corespondentul nostru). — Un colectiv de ingineri și tehnicieni de la uzinele de tractoare „Ernst Thälmann” din Orașul Stalin, a experimentat cu succes, pentru prima oară în țară, turnarea unor piese cu ajutorul vidului.

Prin aplicarea noului procedeu, productivitatea muncii sporește cu sută la sută, înfățișîndu-se totodată utilajele de formare și obținîndu-se piese de o calitate mult superioară.

Intr-adevăr în apropiere se află o clădire impresionantă. Este noua „inimă” a bătrînei uzine. Cum s-ar zice, constructorii și montorii — adevărații medici — au făcut o reușită transplantare. Această fabrică este unică în țară, fiind printre cele mai moderne din lume. Noua fabrică — care a intrat recent în funcțiune — are procesul tehnologic complet automatizat.

Noua fabrică de sodă caustică și clor

Electroliza clorurii de sodiu se face într-un număr mare de celule care sînt puse în funcțiune printr-o instalație electrică ultramodernă. Clorul trece la Anod unde este captat, iar sodiul cu mercur formează amalgam de sodiu care este descompus apoi în pilă în hidroxid de sodiu și hidrogen. În hala în care lucrează celulele nu se află o tîmpenie de om. Doar dintr-o cabină separată, un tehnician urmărește la

indicatoarele speciale concentrația gazelor, acizilor și a saramurii. În caz că se ivesc o defecțiune tehnică, aparatele speciale nu o trec cu vederea. O anunță imediat, iar celula de electroliză este scoasă automat din funcțiune.

Prin intrarea în funcțiune a noii fabrici și a celorlalte instalații auxiliare inclusiv a celei de clor lichid intră în producție, capacitatea de producție a uzinelor chimice de la Turda se va mări de 5-6 ori față de anul 1938.

Dar „întinerirea” uzinelor chimice nu s-a rezumat numai la cele arătate. Perspectiva producerii unor cantități mari de clor a determinat ca în cîteva secții să se treacă la montarea unor instalații moderne. Peste cîteva zile, va intra în probe noua instalație de fabricare a acidului clorhidric. De asemenea este în curs de montaj o instalație de fabricare a tetraclorurii de carbon, (clor + gaz metan) ce va intra în funcțiune în anul viitor.

În incinta uzinelor chimice a apărut o clădire nouă: aici va funcționa la anul noua secție de producere a in-

secticidului hexacloran. Datorită instalațiilor moderne, procesul tehnologic va fi schimbat. Clorul nu se va mai obține în prezenta ghetii, conform vechiului procedeu, ci se va folosi metoda fotochimică de clorurare a benzenului. Folosirea noului procedeu determină o ridicare a continutului în izomer activ — la 38 la sută (în cazul clorurii cu ghiată, continutul în izomer activ este doar de 9-11 la sută). Tot aci se construiește o mare fabrică de policlură de vinil. Nu va trece mult timp și produsele acestei fabrici vor fi folosite — ca materie primă — de fabrica de mase plastice din București.

Înainte de a părăsi uzinele chimice, m-am abătut din nou pe la noua fabrică de electroliză. Am ascultat zgomotul din sala celulelor. În băștile „inimii” transplantate, am deslușit viitorul uzinelor, al industriei noastre chimice care ia o dezvoltare tot mai mare.

Ing. TH. MARCAROV
corespondent „România liberă”
în regiunea Cluj

La Kiev s-au încheiat

„Zilele culturii rominești” în R.S.S. Ucraineană

Correspondență specială
pentru „România liberă”

„Zilele culturii rominești” în Ucraina care au prilejuit o manifestare a calde prietenii romino-sovietice s-au încheiat într-o atmosferă sărbătorească. Ieri, s-au întors la Kiev membrii delegației oamenilor de cultură romini care au vizitat orașele Harkov, Stalino, Dnepropetrovsk, Zaporozje, Odesa, Simferopol, Kerson și Cernăuți. Luînd contact cu oamenii ai muncii din republica noastră, ei au contribuit din plin la cimentarea trainiceilor relații frățești ce ne leagă.

La Kiev a sosit ieri ambasadorul R.P.R. în U.R.S.S., tov. M. Dalea, care a făcut o vizită lui L. I. Naidec, secretar al C.C. al Partidului Comunist din Ucraina. La convorbirea ce a avut loc a luat parte și tov. N. D. Bubnovski, secretar al C.C. al P.C.U. În afară de aceasta, M. Dalea a făcut o vizită și primului locuitor al președintelui Consiliului de Miniștri din R.S.S. Ucraineană, tov. I. S. Senin și ministrului adjunct al Afacerilor Externe din R.S.S. Ucraineană, tov. L. A. Slipenco. Ambasadorul R.P.R. a fost primit de ministrul Culturii al R.S.S. Ucraineană, tov. R. V. Babiciuc, de președintele Asociației ucrainene pentru legăturile culturale cu străinătatea, tov. K. Z. Litvin.

Ieri seara ambasadorul R.P.R. în U.R.S.S. a dat o recepție de gală în cinstea „Zilelor culturii rominești” în Ucraina. Oamenii de cultură din Kiev, artiști, scriitori, profesori universitari, ziariști, etc. s-au adunat în sala de recepție să-și exprime sentimentele de dragoste și prietenie față de poporul român. În recepție au luat parte: primul locuitor al președintelui Consiliului de Miniștri din R.S.S. Ucraineană, tov. Senin, mareșalul Uniunii Sovietice V. I. Ciukov, secretarul Prezidiului Sovietului Suprem din R.S.S. Ucraineană, A. N. Zlenko, miniștri, conducători ai organizațiilor republicane, regionale și orașenești din Kiev. Într-o atmosferă de cordialitate oaspeții și gazdele au petrecut împreună cîteva ore.

Din partea romină la recepție au luat parte membrii delegației oamenilor de cultură. Au fost invitați și reprezentanții popoarelor frățești din țările vecine. Consulul general al R. Cehoslovaciei din Kiev, Rudolf Smit și viceconsulul R. P. Polone din Kiev, C. Krawczyk. În cadrul recepției au rostit discursuri ambasadorul R.P.R. în U.R.S.S., M. Dalea și primul locuitor al președintelui Consiliului de Miniștri din R.S.S. Ucraineană, tov. Senin. Ei au subliniat că în marea familie a țărilor socialiste sîntem și vom fi întotdeauna buni vecini, prieteni și frați.

În această ultimă zi, delegația oamenilor de cultură romini a vizitat

IVAN NEDEALCOV

(Continuare în pag. 3-a)

S. U. A. și Anglia trebuie să adere la un acord pentru interzicerea experiențelor cu arme atomice

Dacă fiind că guvernele Statelor Unite și Marii Britanii au refuzat să urmeze exemplul Uniunii Sovietice și să înceteze experiențele cu arme nucleare, — ba mai mult au folosit în mod vădit încetarea de către U.R.S.S. a experiențelor pentru a dobîndi avantajele militare unilaterale în vederea realizării politicii lor de umeniri războinice — guvernul sovietic s-a văzut silit să hotărască renunțarea experiențelor de către Uniunea Sovietică. Dar U.R.S.S. așa cum a fost impunită de agenția „TASS” să declare, va continua să pe viitor lupta sa consecventă pentru încetarea imediată, preluîndu-și pentru totdeauna a experiențelor cu arme atomice și cu hidrogen.

După cum se știe, chiar în hotărîrea Sovietului Suprem din 31 martie, dată la care U.R.S.S. a încetat efectuarea experiențelor, se sublinia că dacă celelalte puteri care dispun de arme atomice și cu hidrogen vor continua experiențele cu aceste arme, guvernul sovietic își va asuma libertatea de a acționa după cum crede de cuviință în problema efectuării experiențelor, fiindcă seama de interesele securității Uniunii Sovietice.

Statele Unite și Anglia n-au dat însă curs acestui avertisment. Reîntîndu-se la această problemă, liderul laburist britanic, Aneurin Bevan, sublinia în cadrul recentului Congres al partidului laburist că U.R.S.S. a propus încetarea experiențelor nucleare printr-un acord cu celelalte țări, dar „Anglia a refuzat și atunci U.R.S.S. a procedat la o nouă serie de experiențe. Acesta nu ar fi avut loc dacă noi am fi acceptat propunerile sovietice... Dacă se va încheia un acord — a continuat el — și dacă acesta va fi respectat, va fi primul caz de zecere și înlocuire, cînd un acord va putea să reducă nencrederea dintre Est și Vest”.

Indignarea care a cuprins popoarele lumii în fața slăbăvii aruncate de S.U.A. și Anglia, care au refuzat să imite exemplul sovietic și să înceteze experiențele, a fost atât de profundă și presiunea exercitată de opinia publică atât de puternică, încît Statele Unite și apoi Anglia s-au văzut nevoite să înceteze o acțiune menită să „înșuşcă spiritele”. Aceasta mai ales pentru că între timp conferința experților atomici de la Geneva a confirmat ceea ce Uniunea Sovietică arădase în repetate rînduri, anume că orice experiență cu arme nucleare, oriunde ar fi efectuată, poate fi detectată, și în consecință poate fi stabilit un sistem eficace de control. Astfel, președintele Eisenhower a declarat oficial că S.U.A. sînt gata să înceapă tratative la 31 octombrie, cu privire la încetarea temporară a experiențelor și anume pe o perioadă de un an, perioadă a cărei prelungire o lega din capul locului de o serie de condiții.

Uniunea Sovietică s-a declarat de acord să înceapă tratativele și, precum se știe, prin nota ei din 31 august a venit cu propuneri concrete asupra viitoarelor conferințe. Dar, nădărnîc în mod sincer, ca aceste tratative să ducă la rezultatele dorite de popoare — încetarea temporară ci pentru totdeauna și preluîndu-și a experiențelor — eu a revenit, acum cîteva zile cu o nouă notă, în care propune ca respectiva conferință să fie convocată la nivelul miniștrilor de Externe.

Această propunere este întru totul justificată, întrucît experții atomiști, întruînți astăzi vază la Geneva, au clarificat toate metodele de detectare a exploziilor în vederea unui control. Mai mult chiar, în concluziile conferinței lor, ei au urdat cu date concrete, de cîte urdat de control, de ce fel anume și în ce regiuni ale lumii e nevoie, pentru a se putea controla respectarea unui acord asupra încetării experiențelor. E clar că acesta fiind stadiul lucrărilor, discutarea lor mai departe revine unor factori politici de răspundere, cum sînt miniștrii de Externe. Aceasta fiind situația, un refuz din partea puterilor occidentale de a se fiine conferința la nivelul miniștrilor de Externe n-ar fi decît să confirme că ele preferă vorbăria despre un acord, încheierii unui acord.

Or, primele ecouri stîrnite de noua propunere sovietică în cercurile oficiale occidentale au și confirmat — așa cum era de așteptat — că S.U.A. și Anglia nu urmasesc ca vîltoarea conferință de la Geneva să ducă la rezultatele concrete pe care Uniunea Sovietică le propune. Uniunea Sovietică ca miniștrii de Externe — și nu ambasadorii — să se întrunească pentru a ajunge la un acord în problema încetării experiențelor atomice” — anunță de la Washington corespondentul agenției „ASSOCIATED PRESS”.

Dar timpul nu e de pierdut. Popoarele pot și trebuie să ia atitudine pentru a determina puterile occidentale să facă pași necesari în vederea încetării experiențelor cu arme nucleare, pentru totdeauna.

A. STANCIU

Fiecare șarjă cu 6360 lei mai puțin

CLUJ. (de la corespondentul nostru). — Pînă nu de mult, la uzinele Carbochim din Cluj în urma elaborării șarjelor de carbură de siliciu rămînea materia secundară care nu avea nici o întrebuințare. Inginerul Nicolae Udrea și Ion Vădeanu, tehnologii secției de carbură de

siliciu, în urma cercetărilor făcute au ajuns la concluzia că siloxiconul, unul din produsele secundare, poate fi folosit la elaborarea altor șarje. Acesta cercetări au fost confirmate și în practică. La materia primă folosită la elaborarea unei șarje de carbură

de siliciu, siloxiconul a participat în proporție de 25 la sută, iar șarja a costat cu 6360 lei mai puțin. Calculul sumare făcute au arătat că folosirea siloxiconului rămăs de la elaborarea șarjelor va aduce uzinelor economii de cîteva milioane lei.

ION PAVELESCU

(Continuare în pag. 2-a)

